

Kdo je v bourbonski palači

Tam so tudi morileci - Toda vzrok so grobarji tretje in četrte republike, kajti De Gaulle je le likvidator, piše J. J. Servan Schreiber v tedniku «Express»

Dogodki so nad vsako pričakovanje različiti stvari in to do tolikšne mere, da tudi ljudem, ki jih je delo do skrajnosti prevzelo in ki so najmanj pripravljeni za politična razmišljanja, ni treba več na dolgo analizirati tega, kar se dogaja: zadostovale bodo fotografije.

lustrirane revije, ki so francoski narod spremenile v tistega gluhača in slepega vola, ki ga je bilo z njegovih pomočjo lahko spraviti v klavniško kisti lepi alibi slik v barvah, ki so se skrivnoma dovolili, da so se od zadnjega trenutka skrili za Grace Kelly in Martine Carol, tvegajo sedaj tudi sami sebe. Zares, dovolj je, objaviti slike novih poslancev, ki se zgrinjajo v boursbonsko palačo. Biagri verjetno spominja na nekaj, kaj ne? Lagacillarde, Thomaze, Delbecque, Le Pen: francoskim meščanom bo dovolj, da si jih le ogledajo in razumeli bodo, kaj ne?

Sicer je bilo u nastru, da se posmrtni ostanci četite republiko kolikor toliko e-
kubomere rasedilo. Iste
posamezne rasedilo. Iste
vredne ljudi iz njihove
stranke, ki so bile pri
negolističnem državnem u-
vodu soudeležene. Predvide-
vala se je torej dobra in
poštena državna zbornica,
ki naj bi poštenim ljudem
nudila neko jamstvo, neko
potovost.

Maerti pa so se sprevrgili!
In ne le to: jamstvo pravih, resničnih delogotov, v letu 1940, se je pod znanim občuvarstva vredne propagandne operacije Jacquesa Soustella in ZNR (»Zveza nove republike«), v Bruslju, De Gaulle pa se je oprijemal le na »plovo opazovalce« v delu, ki so ga na to bili izcedimani tudi drugi ljudje, ki sicer niso bili na kdo ve kolikšni ravni, ki pa so bili še vedno primerni za to, da so služili za zaslepljevanje ljudi, kot n. pr. Gaillardovi radikalni ali Molletovi socialisti, ki je nekaj dodati: Če že ni potrebno prerokovati, ker bodo prihodnji dogodki Francozom odprli oči in jih prebudili, ne bo prav nič odveč, da v trenutku, ko četrti republika tudi uradno izginja, povzamemo nauk, ki nam mora ostati globoko vtisnjen v spominih za bodočnost, seveda v kolikor nas volkodlak že prej ne bo pohrustal.

Režim, ki se uvaaja, je za res strahoten tako glede ustanov, kot tudi ljudi in nima niti najmanjše možnosti, da bi reslje vprašanja, ki se postavljajo pred državo: niti v Alžiriji, niti v

rec. Mi ne bomo nikoli pozabili tega, kar sta Bidault in Pleven storila Franciji Indokini, niti tega, kako je Edgar Faure uničil vse konstruktivne vje v Severni Afriki. Prav tako ne bomo pozabili kako sta Guy Mollet in Lacoste izdala republikansko državo in kako sta Bourges-Maunoury in Gaillard utrla pot državnemu udaru.

Zares, našega pogleda ne bomo smeli upreti na Biaggi, na Thomaza ali Lagallarda. Oni sami bodo prav dobro vedeli, kaj jim je z nami početi. Do konca

Koprena je bila odstranjena in tudi najbolj kratkovidnim ljudem bi sedaj moralo biti jasno. Danes ni več kakega Edgarda Faure, ki naj bi služil kot simpatizant protište odvetniku Slaggyju, kot ni več kakega Baziera ali kakega Mocha, ki naj bi nudil republikančkom jamstvo proti raznim Lagallardom.

V terek zjutraj tako toje v boursbonsko palačo stopili morilci. In ko pravi morilci, mislim dobesedno na morilce. Imel sem

Franciji. Ti gospodje si bodo ob dejstvih razbili glave, toda preden si jo bodo popolnoma razbili, bodo imeli na razpolago dovolj časa, da bodo razbiti tudi marsikatero drugo glavo. Toda, kaj pa potem?

Ko bo nekoč »nacionalna obnova«, prav tako kot prejšnja »nacionalna revolucija«, prišla na konec svoje poti in se bo sama uničila, tedaj, ko bo treba na izgubljenih služajah, tako kot leta 1944, začeti na novo graditi, tedaj ne bomo smeli napraviti usodne na-

moramo ohraniti živo sliko grobarjev, sliko tistih, ki so postali grobarji leta 1958, ker so začeli odpuščati grobarjem iz leta 1940.

P.S. — Ko »Le Monde« piše o prihodnjih volitvah predsednika nove državne zbornice, nam sporoča, da »se omenjata dve imeni: ime Paula Reynauda in ime Georges Bidaula. V obeh primerih bi kontinuiteta republike bila na nedvomljiv način začrta.« Čudovita bližnjica!

J. J. S. SCHREIBER

Peta republika: «Kako naj hodim samo z desno nogo...»

priložnost osebno poznati vsaj dva ali tri izmed tistih novih gospodov, ki niso nedejale, kot moriet. To so ljudje, ki sem jih skušal čim bolj točno opisati v svojem opisuvanju dogodkov v zvezi z alžirsko vojno, in to potem, ko sem jih tam doli videl na delu, pri klanju in zarotah in ko sem bil že prepričan, da bodo republiko zažušili, v kolikor ne bo republika našla v sebi toliko moči, da bi jih strla.

In čeprav si nisem delal utvar, si vendarle nisem mogel misliti, da bodo ti prenapetosti, da bodo ti drznosti, ki so se redili na sredstvih, namenjenih kolonizaciji, nekega dne vstopili v bourbonsko palačo med dvema špalirjema republikanskih straž in ob svečanem bobnanju, ne da bi se dežela zgnila, ne da bi kdo vsaj s prstom mignil. Prav tako si nisem mogel zamisliti, da jim bo najbolj slaven moč vse Francije sam osebnost odprl vrata vanjo.

Tada čemu bi se vraćali na bližnje preteklost. K temu, kar se je v zadnjih šestih mesecih govorilo in ponavljalo, ni več kaj dodati. Kar je, je in od danes dalje smo že v razmerah, katerim se ne bomo mogli zoperstavljati s tem, da bomo gledali na preteklost.

In vendar je k temu treba nekaj dodati: Če ze ni potrebno prerokovati, ker bodo prihodnji dogodki Francozom odprli oči in jih privedli ne bo prav nič daleč od t. j. v trenutku, ko četrta republika tudi uradno izgine, povzamemo naik, ki nam mora ostati globoko vtisnjen v spomin, za bodočnost, sedvu v kolikor nas volkodaki že prej ne bo pohrustal.

Režim, ki se uvaža, je za-
res strahoten tako glede
ustanov, kot tudi ljudi in
nima niti najmanjše mo-
žnosti, da bi rešil vprašanja,
ki se postavljajo pred drža-
vo: niti v Alžiriji, niti v
Franciji. Ti gospodje si bo-
do ob dejstvih razbili gla-
ve, toda preden si jo bodo
popolnoma razbili, bodo
imeli na razpolago dovolj
časa, da bodo razbili tudi
marsikatero drugo glavo.
Toda, kaj pa potem?

In Galliard utrla pot držav-
nemu udaru.

Zares, našega pogleda ne
bomo smeli upreti na Blagi-
gja, na Thomaza ali La-
galliarda. Oni sami bodo
prav dobro vedeli, kaj jim
je z nami početi. Do konca
moramo ohraniti živo sliko
grobarjev, sliko tistih, ki
so postali grobarji leta 1958,
ker so začeli odpuščati gro-
barjem iz leta 1940.

P.S. — Ko »Le Monde«
piše o prihodnjih volitvah

predsednika nove države
zbornice, nam sporoča, da
"se omenjata dve imeni:
ime Paula Reynauda in
ime Georgesa Bidaulta."
V obseh belgijskega kon-
stituenta, ki predstavljajo
teta republike bilja na
nedvomljivi način "začrtana."
Cudovita bližnjica!

J. J. S. SCHREIBER

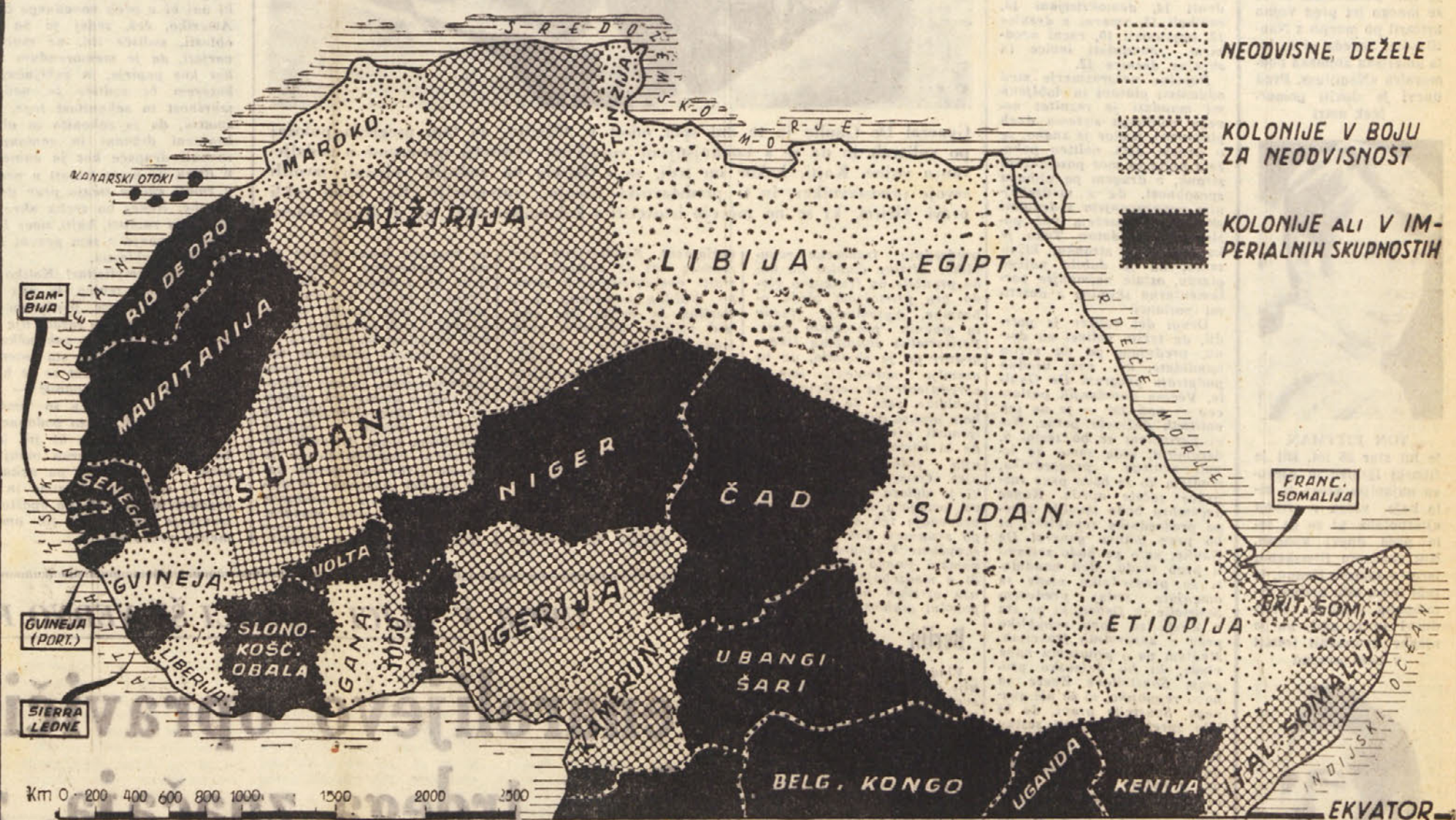

A black and white line drawing of a man in a suit, bent over and looking down at a small object on the ground. The drawing is signed 'R. H.' in the bottom right corner.

«Kako naj hodim samo z desno nogo...»

Sestanek pod geslom «Afrika Afričanom!»

Konkretna zahteva so: 1. Vrnitev dežele Afričanom. 2. Enakost vseh ras. 3. Uveljavljanje deklaracije o človeških pravicah na afriških tleh

V Akri, glavnem mestu Gane, se je 5. t.m. začela konferenca pod geslom »Afrika Afričanom«, ki bo trajala do 12. t.m. Na konferenci sodelujejo predstavniki političnih, sindikalnih, mladinskih, ženskih in drugih organizacij svobodnih in neodvisnih dežel »črne celine«. Na konferenci bodo razpravljali o kolonializmu in imperializmu, o raziznu in diskriminaciji in o plemenskih vprašanjih. V pozivu, ki pravi, da mora biti osnovno geslo konference »ostvaritev zakonitih človeških pravic in teženj po samoupravi in neodvisnosti«, je rečeno: »Glavna naloga šestega vseafriškega kongresa bo, da določi konkretno gandijevsko taktiko in strategijo za nenasilno evolucijo v Afriki.« Konkretnne zahteve konference pa so: 1. Vrnitev dežele Afričanom, 2. Enakost vseh ras 3. Uveljavljanje deklaracije o človeških pravicah na afriških tleh

Ameriški satelit proti Luni «Pioneer III» ni dosegel niti višine satelita «Pioneer I»

Medtem ko je oktobra zletela raketa v višino 114.740 km, je sedaj dosegla višino 107.000 km in se bo danes popoldne vrnila v zemeljsko atmosfero - Napoveduje se v kratkem nov poizkus

WASHINGTON, 6. — V Cape Canaveral so danes zjutraj ob 6.45 izstrelili raketo «Juno II» s poizkusom, da bi se približala Luni. Poizkus je napravila ameriška vojska pod nadzorstvom znanstvenika von Braun. Raketa nosi satelit stožčaste oblike, ki so mu dali ime «Pioneer III».

Požarka izstrelitve je le deloma uspel, ker je raketa krenila s prejšnjimi določeni poti, njena hitrost je bila manjša, kakor so predvidevali in tudi višina, ki jo je raketa dosegla, je manjša, kakor je bilo v višini, ki jo je dosegla raketa, ki so jo izstrelili 11. oktobra.

Ravnatelj drvene ustanove za aeronavitičko i vesoljstvo je sporočili, da bi raketa dosegla višino 104.000 km in bi nato začela padati v smeri Zemlje. Ob 13.40 po italijanskem času je omejena ustanova sporočila, da je raketa dosegla telet, višino 82.568 kilometrov. Raketa radijalno, pot s hitrostjo

Uradno poročilo, ki so ga objavili takoj po izstrelitvi, poudarja, da je to četrti poizkus izstrelitve smajnih vesoljskih vozil, ki naj zberejo znanstvene podatke v okviru programa mednarodnega geslo imena «Juno II». Vozilo nosi ime «Juno IIa» in je sestavljeno iz rakete «Jupiter», ki je prva stopnja, in drugih treh stopenj. Na koncu pa je «uporabni tovor», ki vsebuje znanstvene instrumente.

Podatki so naslednji: ime: **»Juno II«**.
Nosilna raketa: celotna višina 23,16 metra.
Prva stopnja: spremenjena raketa »Jupitera« na tekoče gorivo s skupno težo 60 ton, ko je napolnjena z gorivom.
Druga stopnja: skupina 11 raket »Sergeanta« na trdno gorivo s skupno težo 315 kilogramov.
Tretja stopnja: skupina treh raket »Sergeanta« na trdno gorivo s skupno težo 93 kg.

segla Luno v 34 urah. Kakor je sporočil ravnatelj laboratorija, ki je pripravil tri zgornje stopnje rakete, dr. Pickering, pa bo raketa dosegla samo 104.000 kilometrov, in sicer okoli 20. ure po krajevem času (2. po polnoči po srednjeevropskem času). Tedaj bo raketa začela spet padati v smeri Zemlje in bo v nedeljo okoli 15. ure po krajevem času prišla v stik z zemeljsko atmosfero, kjer se bo razkrojila. To se bo zgodilo nad Indijskim oceanom vzhodno od otoka Madagaskar. Dr. Pickering je izjavil, da ves čas dobivajo znake od rakete. Polet rakete se bo končal 38 ur po izstrelitvi, t. j. pet ur prej, kakor z raketo "Pioneer I", ki je po današnjem uradnem sporočilu dosegla višino 114.740 km in ne 127.000,

Proške SPZ

sa o dvojezičnih šolah

da se ukine *numerus clausus* za slovenske učence na učiteljsku v Celovcu, da se ustanovi poseben oddelek za narodno prosveto pri pokrajinski vladi v Celovcu,

da se z zakonom zagotovi popolna enakopravnost slovenskega jezika v odnosu do nemškega na mešnem področju, da pristojne oblasti zagotovijo, podobno kot ostalim avstrijskim organizacijam, potrebna finančna sredstva in druge pogoje za razvoj delovanja slovenskih prosvetnih društev, kulturnih in drugih ustanov in

da se še končno prepove vsako protislovensko delovanje, ki ogroža obstoj slovenske manjšine v Avstriji.

Dr. Pickering je tudi izjavil, da bi morala biti najmanjša hitrost rakete, da bi lahko dosegla Luno 10 tisoč 840 metrov na sekundo. Za »Juno II« so predvidevali hitrost 11.130 metrov na sekundo. Toda dossegla je približno hitrost 10 tisoč 730 metrov na sekundo. Prvi del rakete, »Jupiter«, je deloval tri minute. Druge tri stopnje so potrebne za približno pol minute, da so končale svojo pogonsko funkcijo, preden so se ločila od glave. Naklonski kot rakete je za tri stopinje in pol manjši, kakor so predvidevali. Baterije v satelitu bodo lahko de-

lovalce približno 75 ur, kar pomeni, da bodo znake dobivali ves čas, dokler se satelit ne bo razkrojil v atmosferi.

Ko je začela delovati zadnja stopnja rakete, je raketa dosegla hitrost 37.768 kilometrov na uro, medtem ko upali, da bo dosegla hitrost 38.000 kilometrov, ki bi bila potrebna. Zaradi majhne napake v raketi "služila" je bil takoj odložen četrta in še peto stopnjo, ki sta v ostale stopnje niso mogli zakasneti nadomestiti. Zaradi omenjene napake se je trajanje delovanja prve stopnje zmanjšalo za 3 sekunde in 7 desetink. Poleg tega, kakor je omenjeno, se

...tega, kakor že omenjeno, je

bila tudi majhna razlika v naklonskem kotu.

Okoli polnoči pa so sporečili, da bo raketa morda dosegla višino 107,880 km, t.j. približno 2.300 kilometrov več, kakor so mitali. To višino bi morala raketa doseči v nedeljo zjutraj okoli 3. ure. Nocoj ob 21. uri je bila v višini 100,780 km in je letela s hitrostjo 3.150 kilometrov na uro. Na daljnji računi kažejo, da se bo raketa vrnila v zemeljsko atmosfero nad Severno Afriko in ne nad Madagaskarjem.

Cepurv ni poizkus v celoti uspel, poudarjajo, da se

(Nadaljevanje na 8. strani)

...

Zahteva koroške SPZ

Predvsem: preklic razpisa o dvojezičnih šolah

CELOVEC, (t) — Slovenska prosvetna zveza na Korškem je poslala danes s svoje skupščine v Celovcu glavne zahteve pristojnim avstrijskim organom. V resoluciji, ki je bila poslana prosvetnemu ministru na Dunaj, zveza zahteva zagotovitev varstva za svoboden razvoj kulturno - prosvetni razvoj slovenskega prebivalstva na Korškem. V resoluciji je rečeno:

Zahtevamo:

da se razveljavi razpis o šolstvu od 22. septembra 1958, da se z zakonom uradi vprašanje šolstva,

da se v smislu predloga koroških Slovencev preneha s sedanjim nevarnim stanjem na področju šolstva na Korškem,

da se ukine *numerus clausus* za slovenske učence na učiteljski v Celovcu, da se ustanovi poseben odelek za narodno prosveto pri pokrajinski vladi v Celovcu,

da se z zakonom zagotovi popolna enakopravnost slovenskega jezika v odnosu do nemškega na melanem področju, da pristojne oblasti zagotovijo, podobno kot ostalim avstrijskim organizacijam, potrebna finančna sredstva in druge pogoje za razvoj slovenskega in prirovnost drugih kulturnih in drugih ustanov in

da se končno prepove vsako protislovensko delovanje, ki ogroža obstoj slovenske manjšine v Avstriji.

Vsak nosi svoj križ

(Iz „Avantila“)

Aktualni portreti

De Gaulle
spet v Alžiriji

General De Gaulle je pred tednom spet odšel na petdnevno potovanje v Alžirijo. V Alžiriji, ki naj ustvari peto republiko, so sedaj opravljali. Kakor so se prve volitve prejšnje nedelje pokazale, je tudi pri ponovni volitvah mogoče uveljavila desna, Soustelleova Zveza za novo republiko je dobila največ mandatov. Podatki o političnih mestih so naslednji: Zveza za novo republiko 138, desničarska stranka neodvisnih in kmotov 120, MRP 44, socialisti 40, radikalni demokrati 14, demokristjani 13, radikalni 13, zmeri z desnice 12, komunisti 10, razni neodvisni kandidati leve in skrajne desnice 12.

Popolno nesorazmerje med oddanimi glasovi in dobljenimi mandati je rezultat novega volilnega sistema dveh glasov. Kakor je znano, se v prvem delu volitev pokaže vpliv in moč posameznih strank, v drugem pa njihova sposobnost, da z medsebojnim povezovanjem z drugimi skupinami dosežejo več političnih mandatov. Tako je komunistična stranka, kljub temu, da je dobila največ glasov, ostala najmanjša parlamentarna skupina z desetiimi poslanci.

Drugi del volitev je potrdil, da težko volitvi na desno, predvsem pa da volijo kandidati, ki vsaj uradno podpirajo program De Gaulle. Večina dosedanjih poslancev — nad 300 — je na te volitve doživela poraz. Novi parlament se bo zbral 9. decembra, toda samo da izvoli svojega predsednika, medtem ko se bodo prve razprave začele aprila. Konec decembra bodo izvolili novega predsednika republike, ki bo prav poton general. De Gaulle, nato pa bodo sestavili prvo vlado. Med kandidati za predsednika vlade se omenjata sedaj predvsem Soustelle in Debre, ki pa sta v Zvezi za novo republiko, prav v nasprotnih frakcijah. Medtem pa o programu nove vlade, ki bo dejansko program Soustelleove Zveze, za novo republiko, ni še nič znanega. Soustelle pravi, da bi bilo zgrešeno dovesti vladno vladno podlago parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

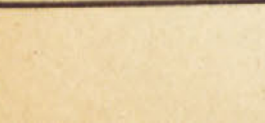
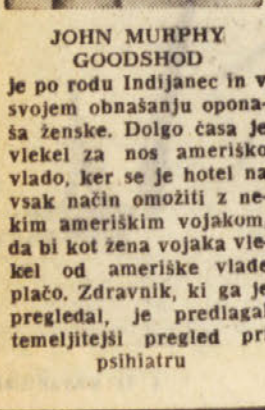
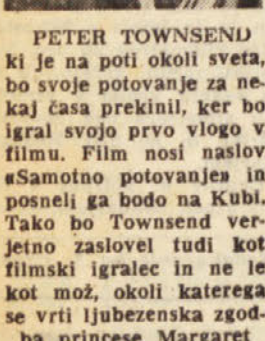
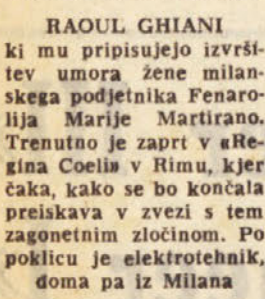
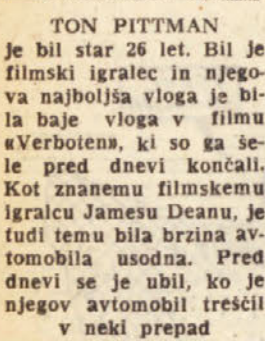
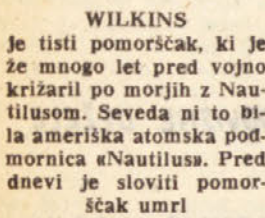
Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Kakor smo rekli, je De Gaulle sedaj odputoval v Alžirijo, kjer so volitve, ki jih je organiziralo 600.000 francoskih vojakov, dale tak izid, kakor je bil že pred glasnimi izvolitvami predstavnika francoske vlade na podlagi parlamentarne sile raznih strank in da bi bila potrebna taka vlada, v kateri bo večje stevilo neparlamentarnih osebnosti.

Sedem dni v svetu

General De Gaulle je te dni spet odšel v Alžirijo, da tam pregleda položaj po volitvah in da se s tamkajšnjimi vojaškimi voditelji sporazume o nadaljevanju vojne. Kajti, kakor on trdi, so «Alžirci» na zadnjih volitvah izvolili «svoje predstavnike», in ti predstavniki hočejo... integracijo. Kaj bodo rekli pravi Alžirci, ki se ne morejo istovetiti s kolaboracionisti, pa je druga zadeva

predsednik francoske republike, Afriške članice pa bodo prešle na francosko vlado vso pristojnost glede obrambe, diplomacije, financ in glavnih prometnih zvez. Teritorialna skupščina Ubangi-Sari pa je sklenila, da to ozemlje spremeni ime v «Srednjeafriška neodvisna republika», zato da bi sprenehala prejšnje delitve in razcepljenosti, pri čemer posestve in da bi ustvarili podlago za njih. «Föderativno združevanje», Omejitve neodvisnosti, ki jo določa francoska ustava, omogoča medsebojno povezovanje, ki ostanejo samo po skupnosti. Francije, Sklep skupščine Ubangi-Sarija pa pomeni zmago struje, ki vidi v medsebojnem povezovanju afriških narodov pot k popolni osamosvojitvi Afrike.

Berlin

Vlade ZDA, Velike Britanije in Francije so začele posvetovanja o možnosti, da bi se organizirala konferenca najvišjih predstavnikov s Sovjetsko zvezo o zvezi nemških upravljanj. Britanski zunanji minister Selwyn Lloyd je med zunanje politično razpravo v spodnji zbornici izjavil, da je sedaj prišel trenutek, ko bi morali začeti pogajanja s Sovjetsko zvezo. Nemški zunanji minister Konrad Adenauer je v odgovor na sovjetske predloge, O tem odgovoru bodo nato razpravljali na konferenci NATO.

Kakor smo že preteklo nedeljo pisali, se na Zahodu podarja, da se berlinski upravljanje ne more večiti samo, pač pa le v okviru celotnega nemškega upravljanja. Vsekar pa se tu na Zahodu zavedajo, da sedanje stanje v Berlinu ne more več trajati, in že opazuje idejo statusa quo, ter iščejo nove rešitve, ki naj bi jih predlagali kot odgovor na sovjetske predloge. S tem v zvezi se že spet omenja načrt Rapackega. Vzporedno s tem so laburisti med razpravo v spodnji zbornici omenili svoj sprostitevni načrt v Srednji Evropi in poudarjali, da bi morda prav v takem okviru bili mogoči novi razgovori o ureditvi nemškega upravljanja. Toda kancler Adenauer je v soboto obiskal zahodni Berlin. Njegov obisk so označili kot manifestacijski obisk solidarnosti in kot nov maneuver v sedanji krizi. Danes so v Berlinu volitve za pokrajinski

Fenaroli je že dokaj v letih, po postavi nizek in zelo zelo suhi mož, čigar obraz je ves preprežen z gubami. Nekoliko tudi šepa. V zadnjih osmih mesecih pa je močno osivel. Njegove osebnosti zahteve so po izpovedi njegovih najbližjih prijateljev malenkostne. Z dovolj si je najbolj preprosto hrano. Ima pa eno snapakov. Zelo ljubi svoj avtomobil znamke «Alfa Romeo» in včasih mu je nagla, drzna vožnja. Njegova pokojna žena mu je nekoč očitala: «V tem velikem avtomobilu se mi zdiš kot želva. In veš, kaj je želva? Občutljiva žival, ki se skriva v svoj trdni oklep.»

In zares se Fenaroli zdi fizično zelo občutljiv, zelo šibak in skoraj nemogoče se človeku zdi, da bi mogel od na videz tako šibkega človeka pričakovati toliko dejavnosti in tudi toliko no vzdržljivosti. Do leta 1949 je Fenaroli delal s svojim bratom Giuseppeom v skupnem podjetju, toda tedaj sta se ločila, in ko je začel s podjetjem na lastno pest, je prišel skoraj do polnega poloma, tako da mu nihče ni pripisoval, da bi se mogel kdajkoli spraviti na roge. In vendar se je povzpela na dokajšnjo raven in v zadnjih letih mu je šlo delo kar dobro od rok in dobički so se kopičili.

K temu mu je pripomogel njegov značaj. Njegovi poznavalci pravijo, da je to brezvesten človek, človek brez vsake etike in ki ne pozna nobene ovire, da svoje načrte pripelje do zaključka, do uspeha. Možno zelo veliko razmišlja, veliko tudi tvega, toda velikokrat tudi uspeva. Gode mu, če ga kdo občuduje, če ga kdo

Sancta simplicitas

(ali zavajanje slovenske javnosti)

Na upravljanje nekega poslanca, ki je zadevalo veljavnost memorandum, je državni podtajnik za zunanje zadeve Folchi izjavil preteklega 19. novembra med drugim tudi naslednje: «Kot je znano, spomenica o soglasju, podpisana 4. oktobra 1964 v Londonu, ni bila predložena v ratifikacijo parlamentu, ker je predvidevala, da stopi v veljavo, ne da bi se za to morali poslužiti tega postopka. Sporočena pa je bila takoj parlamentu (5. oktobra 1964) ob uradni odobritvi proračuna zunanjega ministrstva, za katero je parlament dal zaupnico. Tudi če ta sporazum ni bil formalno ratificiran, vlada namerava dosledno izpolniti vse obveznosti, ki iz njega izhajajo.»

Ta izjava državnega podtajnika Folchija je «Demokracija» navedla na to, da je v svoji številki od 1. t. m. napisala članek, ki naj bi v očeh navadnega čitatelja odkril Ameriko, češ, sedaj je na dani, da se obljubi, sidiše itd. ne morejo več izgovarjati, da je memorandum izjavil, da ne more kot papirja, in zaključuje: «Stanje, v katerem bi sidiše še nadalje zankalo izvirnost in zakonitost tega, za kar vlada smatra, da je zakonito in obvezno ter bi krojevni državni in samoupravni organi razvali drugič kot je namen ministrstva v Rimu ne more trajati v nedogled. Ali so v zmoči eni in imajo prav drugi ali pa je narobe. Nekaj bo treba ukreniti, da se to od kraja razčisti, kajti sicer bo resno ogroženo zaupanje v sam pravi red in resnost političnih obljub.»

Sancta simplicitas! Koliko hudih besed za eno samo izjavo, ki niti ni bila prva, niti ne bo zadnja, predvsem pa ni takega značaja, da bi bilo zaradi nje vredno delati tako očitno smešne zaključke kot to dela «Demokracija». Če sta memorandum in posebni statut — kot se je blagovolil izraziti neki tržiški sodnik — zanj le akos popisane papirja, so omenjene izjave Folchija; tistih, ki so podobne izjave dajali pred njim in oni, ki jih bodo dajali v bodoče, še neprimerno manj kot kos papirja — še najmanj pa nekaj takega, kar naj bi kraljevalne državne in samoupravne organe obvezovalo na spoštovanje in celo izvajanje določb, ki jih omenjena dokumenta vsebujejo.

(Nadaljevanje na 8. strani)

UMOR V ULICI MONACI ŠE VEDNO PREDMET ZANIMANJA

Fenarolijevo opravičilo po umoru: «Sem trdega značaja, zato ne jočem»

Nikče bi temu človeku ne pripisoval tolikšne dejavnosti, toda mož se zna zelo spretno pretvarjati in etika je zanj neznan pojem

Pred tednom dni smo nekoliko obširneje govorili o zadevi, ki še vedno vzbuja zanimanje. Gre za zločin v ul. Monaci v Rimu, kjer je nekdo 11. septembra letos umoril Mario Martirano, ženo milanskega podjetnika Giovanni Fenarolija. Glavne osebe tega dogodka so, poleg žrtve seveda, tri: Raoul Ghiani, električar iz Milana, Giovanni Fenaroli, podjetnik iz Milana in mož pokojne Marie Martirano ter še Sacchi, Fenarolijev uradnik in hkrati njegov ožji prijatelj. Tokrat se ne bomo ustavljali veliko ob razvoju dogodkov, pač pa ob ljudeh, ki so trenutno v Rimu v zaporih Regina Coeli. Spregovorimo najprej o Fenaroliju.

Fenaroli je že dokaj v letih, po postavi nizek in zelo zelo suhi mož, čigar obraz je ves preprežen z gubami. Nekoliko tudi šepa. V zadnjih osmih mesecih pa je močno osivel. Njegove osebnosti zahteve so po izpovedi njegovih najbližjih prijateljev malenkostne. Z dovolj si je najbolj preprosto hrano. Ima pa eno snapakov. Zelo ljubi svoj avtomobil znamke «Alfa Romeo» in včasih mu je nagla, drzna vožnja. Njegova pokojna žena mu je nekoč očitala: «V tem velikem avtomobilu se mi zdiš kot želva. In veš, kaj je želva? Občutljiva žival, ki se skriva v svoj trdni oklep.»

In zares se Fenaroli zdi fizično zelo občutljiv, zelo šibak in skoraj nemogoče se človeku zdi, da bi mogel od na videz tako šibkega človeka pričakovati toliko dejavnosti in tudi toliko no vzdržljivosti. Do leta 1949 je Fenaroli delal s svojim bratom Giuseppeom v skupnem podjetju, toda tedaj sta se ločila, in ko je začel s podjetjem na lastno pest, je prišel skoraj do polnega poloma, tako da mu nihče ni pripisoval, da bi se mogel kdajkoli spraviti na roge. In vendar se je povzpela na dokajšnjo raven in v zadnjih letih mu je šlo delo kar dobro od rok in dobički so se kopičili.

K temu mu je pripomogel njegov značaj. Njegovi poznavalci pravijo, da je to brezvesten človek, človek brez vsake etike in ki ne pozna nobene ovire, da svoje načrte pripelje do zaključka, do uspeha. Možno zelo veliko razmišlja, veliko tudi tvega, toda velikokrat tudi uspeva. Gode mu, če ga kdo občuduje, če ga kdo

pohvali, zato pa zna s spletkami in zvijačami napeljati vodo vedno na svoj mlin in vsak uspeh, nad nekakim drugim je zanj nekakšen duševni užitek.

Ko je policija napravila preiskavo v njegovi pisarni, je pod kristalno na pisalni mizi odkrila Mussolinijevo sliko. To je sicer dovolj značilno, vendar mu v primeru zadeve, v katero se je vpletel, tega ne bodo mogli šteti v zlo. Toda značilno je, kako se je ta človek, ki smo ga pravkar opisali po izjavah njegovih prijateljev in znancev, mogel na pogrebu svoje žene tako pretvarjati. Ko so 13. septembra pokopavali njegovo ženo, je za krsto šel skrušen mož, ki je dajal vtis neotlažljive žalosti. To mu je celo služilo tedaj, ko se je sum za umor začel zvrčati tudi nanj. Javno mnenje, ki je vedelo za njegove bolečine ob smrti Marie Martirano, ni bilo pripravljeno verovati, da bi bil Giovanni Fenaroli sposoben nekomu naročiti, naj njegovo ženo umori. Toda njegov najbližji prijatelj, ki ga je dan po umoru Marie Martirano sprejel pod streho, pravi, da ni Fenaroli ves večer potočil niti ene solze. Res je, da je kazal skrušenost in pobožnost, toda solze ni bilo in kot v opravičilo naj bi mu služil izgovor: «Jaz sem trdega značaja in ne jočem.» Jokanje in tožbe mu pred prijateljem niso bile potrebne, saj ni bil račun, da bi moglo tudi to priti nekoč v javnost. Naslednjega dne, na pogrebu svoje žene pa je točil solze in se delal najbolj nesrečnega človeka na zemlji. Iz izjav, ki jih je dal omenjeni Fenarolijev znanec, pri katerem je Fenaroli prebil noč po smrti svoje žene, zveemo še za nekaj drugega. Fenaroli je svoje mo znaneu in prijatelju zaupal, da je prejšnji večer točno ob 23.20 telefonično govoril s svojo ženo iz Milana v Rim. Tedaj ji je bil naročil, naj brez oklevanja sprejme telefonata, da jo pošilja v Rim in naj ne bo proti njemu nezupna, ker da ji nekaj prinaša.

To je bila verjetno sled, ki je policiji pripomogla, da je svojo preiskavo usmerila v pravo smer. Ko so namreč napravili kot prvega podključ Fenarolijevega prijatelja in uradnika Sacchija, je za Fenaroli onega usodnega večera govoril telefo-

Tisto, kar je nujno potrebno storiti in kar bi vlade v zadnjih letih lahko že stokrat storile, pa je:

1. Ratifikacija v parlamentu in objava v Uradnem listu londonskega sporazuma, kar smo že nešteto krat zahtevali ne samo v našem dnevniku, ampak je vladi to javno svetoval tudi njen bivši predstavnik pri bivši ZVU prof. Diego de Castro.

2. Poskrbeti za vse tiste zakone, ki jih naštevajo posebni statut na prvem mestu pa za zakon o slovenskih solah in za zakon o ukinitvi vseh zakonskih predpisov, ki so v nasprotju z določbami posebnega statuta, kot so v nasprotju: člen 137 zakona o kazenskem postopku in člen 122 zakona o civilnem postopku, dalje zakonski dekret št. 800 iz leta 1923 o ukinitvi slovenskih krajevnih imen, zakon št. 398 iz leta 1926 o spremembi priimkov itd.

Izjava, kakršna je dal državni podtajnik Folchi, kakor vse take podobne prejšnje in bodoče izjave, nas puščajo popolnoma indiferentne, ker vemo, da vlada drugače sploh odgovoriti ne more, dokler ima še kolikor toliko čuta za državniško odgovornost. B

«Désirée» in «Manuela» zgodbi dveh deklic

Bambičev izviren risalni izraz iz l. 1923: Vrtnar (levo) in Kopalka (desno)

Nekaj odlomkov iz vesele kronike z letošnjega tabora na Gorenjskem

Kako so fantje dekleta pustili pod Triglavom - «Mojster Jaka» je enak v francoščini in slovenščini - Hurá za Francoze - Žalostna pesem slovesa

Nimam namena, da bi vas dolgočasila s podrobnim opisom našega taborjenja. Vse to ste lotos že brali, zato bom raje segla v taborno kroniko. Naše letošnje taborjenje nosi številko pet. To je že nekakšni jubilej, zato smo sklenili, da si

Taborniki na Triglavu

ga domo prav posebno zapomniti. Začeli smo pisati kroniko.

Vzela sem z njenih strani nekaj odlomkov. To so prave kose iz našega tabornega življenja.

Taborili smo letos v prelepem kraju Gorenjske med velikimi in belimi gozdovi. Zato ni čudno, če sta naša zametala koničasti spik in pa seveda Triglav. Spik so takoj črtali z našega programa. Smeli smo ga gledati, ti do njegovega podnožja. Da bi šli gor? Nesmisel!

Ostali je Triglav. Stihali smo: «Pojdimo gor, saj gredo celo otroci. Mi pa smo že veliki. Pašiti bomo!» Starosta se ni dal prepričati. On sam je nosil odgovornost za vsa velika družina. Kaj, če bi se kaj zgodilo?

Mi nismo mogli razumeti njegovih pomislekov, tuj nam je bil njegov strah pred razburjenimi mladimi ljudmi, ki so si hoteli poduriti Triglav. Starosta je videl, da smo silno razočarani, zato nam je v zameno predlagal izlet v Vrta pod Triglavom.

No izletu smo bili razigrani, veseli. Saj od Vrta do vrha Triglava ni tako daleč. Bo že kako.

Pa ni šlo po našem načrtu. Starosta ni popustil. Vračali smo se slabe volje. Oziroma smo se nazaj na Severno steno in se spottkali ob kamnih. Tedaj pa smo srečali človeka — po poklicu je bil profesor — ki je napravil med nami nemalo zmede. Dejal je: «Bi šli z menoj na Triglav? Vzemem vas s seboj, če hočete!»

Kako je vedel, da bi radi šli na Triglav, ne vem. Vsekakor je bila neka skrivna zveza med njim in našimi fanti — to je jasno!

Po dolgem razmišljanju je starosta odločil: «Samo fantje!» Dekleta obstanejo. Kaj se to pravi? Da ne bi šle na Triglav sedaj, ko je priti? Fantje se jezijo. Da bi zaradi deklet morali gledati troglavni vrh samo od spodaj? Dekleta ne odnehajo. Trmasto stojijo sredi ceste in se sklicujejo na žensko enakopravnost.

Tedaj se oglasi brat, ki je postal v veliki meri kriv dekleškega poraza. Zato naj njegovo ime zmolčimo.

«Če ste le malo kolegiatni, nas boste pustile, da gremo sami!»

Dekleta umolknejo. Nikoli si ne bi bile mislile, da imajo med brati nekoga, ki tako dobro pozna žensko naravo, da zna takoj potrkati na prava vrata. Očepile so in odpadejo iz konkurence. Kaj vse stori kolegiatnost! Premagane pokažejo fantom hrbet in odkorakajo proti Mojstrani. Sedem fantov in le eno dekle pa srečno poškljijo na Triglavov vrh, ki ga bodo mogoče še jutri dosegli.

Dobili smo sporočilo, da nas bodo obiskali Francozi iz mesta La Clotat. Bili so na počitnicah v Kranju, medtem ko so bili Kranjčani na počitnicah v njihovem mestu v Provansi. Tako si ti dve mesti izmenjujeta kolonije dijakov. V Kranju upajo, da bodo drugo leto isto storili z nekim angleškim mestom.

Ti Francozi naj bi torej prišli k nam, da bi si ogledali, kako živijo takile taborniki. Kostil bi pri nas, popoldne bi odšli na Vršč, zvečer pa bi imeli večerjo in skupni taborni ogenj.

Primerilo pa se je tako, da so bili vsi starejši fantje na Triglavu. Vrniti bi se morali istega dne popoldne, ko bi prišli k nam Francozi.

Največ preglavic nam je seveda delala kuhinja. Mobilizirali smo vsa dekleta. Kostilo je moralo biti kot se spodobi. Kakšna sramota, če bi se kaj prismojilo! Vse jutro smo se dekleta vrtela v kuhinji, dim nas je pekel v oči, kihale smo zaradi mleka v prahu, ki nam je šel v nos, lupile smo celo goro krompirja, čistile kosare solate. Hiteli smo vsi radovedni, kako se bo posrečilo naše slavnostno kosilo. V razburjenju smo pozabili na puđing, ki se je hladil v Savi. Kmalu oi nam s posodo vred splaval po vodi.

Okrog polne so prišli Francozi. Pospremiti smo jih v jedilnico. Jesti smo morali v dveh skupinah, zakaj posoditi smo morali gostom naš pribor in posodo, ki je oni niso imeli s seboj.

Sedeli so v senči, ko smo prišli gostitelji — ali bolj gostiteljice v vrsti z lonci v rokah. Velikasten prizor: juha, krompir, meso, fižol, solata, paradižnik — vsako v svoji posodi. Za konec puđing z malinovcem. Kaj se vam zdi?

Po kosilu so Francozi odšli na Vršč. Čeprav so nas povabili, dekleta nismo mogla z njimi, saj nas je čakala večerja.

Bilo je že pozno popoldne, ko smo končali s pomivanjem posode. Kmalu so se vrnili fantje s Triglava. Trudni pa vendar dobre volje so začeli pripravljati taborni ogenj in vaditi program.

Proti večeru se je ulila ploha. Negotovi smo pogledovali nebo, iz katerega je rahlo rosilo. Vendar smo optimistično posedli po hlinih in z veliko težavo prižgali ogenj. Visoka je zaplapolala in zdelo se je, da je pregnal dež, zakaj nehajo le rositi.

Sprva smo se z njimi težko sporazumeli. Potem nam je priskočil na pomoč prevajalec. Program se je razvijal, potevavščina je sledila potevavščini, med smehom se je pletlo prijateljstvo.

Program, ki naj bi bil kratek, ker so morali Francozi kmalu oditi, se je raztegnil. Na našo prošnjo so zapeli marskejezo, oni v francoščini, mi v slovenščini smo se izkricali v zabavljici «Mojster Jaka...» Petju in smehu ni hotelo biti konca.

Bilo je že pozno, ko smo jih kot stare znance spremlili do avtobusa. Vso pot smo prepevali, vriskali, dokler se niso odpeljali.

Drugo jutro smo se z navdušenjem spravili nad veliko škaflo piškotov, ki so nam jo pustili. Hoteli smo zavpiti: «Hurá za Francoze!», pa ni šlo. Bili smo vse preveč hripavi.

V brezskrbno in veselo taborno življenje je kanila grenka kaplja. Šli smo na izlet v Tamar pod Jalovec. Dan je bil lep, obetal se nam je dolg «sprehod» pod vročim soncem ob poti, kjer so rasti grmčič borovnic.

Že v vlakcu smo peli, da je šlo skozi ušesa. Veseli smo bili. Ko pa smo izstopili v Planici iz vlaka, smo zvedeli, da je umrla mlada Sonja Budalova in da bo še isto popoldne v Ratecah pogreb. Novica nas je potrla, saj so mnogi izmed nas poznali mlado dekle.

Borovnice so nas vabile. Trajali smo črne sode in jih mečkali med prsti. Niso nam šle v slast.

Nekaj težkega je ležalo nad nami. Tudi pesem se ni oglasila.

Kmalu smo se vrnili. Izbrali smo delegacijo, da je nesla sopet cvetja k pogrebu Sonje Budalove. Ostali smo posedli po hlinih, ki so ležali ob cesti izven vasi in tiho poslušali žalostno potrkavanje.

Bil je pust in čemeran dan. Oblaki so ležali nizko nad vrhovi smrek. Stali smo v krogu med kupi priljage naših sosedov iz Murske Sobote, ki so odhajali domov. Držali smo se za roke in peli, medtem ko se je zastava zadnjic spuščala po drogu. Žalostna pesem slovesa se je oglasila v podretem taboru:

Daj brat in sestra zdaj roko v prsice mi pozdravi! Res težko vsako je slovo tabornikov z dobrom. Tolajši up nas mladih let, da se še vidimo spet.

Debele kaplje so drsele po vejah dreves. Zdelo se je, da listi jokajo.

Pobrati smo priljago in jim jo pomagali znositi na postajo. Vlak je prispel, zrinili so se nanj. Na vseh oknih so se prikazale glave in roke so pozdravljale.

Oblaki so se pretrgali, zasijalo je sonce.

«Na svidenje!», smo kričali. «Kmalu se bomo videli», so nam odgovorili. Smejali smo se, zadnje šale so letele od okna do okna. Vlak je potegnil in rod «Veselega vetra» iz Murske Sobote se je od nas poslovil z veselo pesmitjo.

Gledali smo za njimi. Ozrla sem se in videla brata: zmajal je z glavo, si z rokam obrisal nos in se nasmejal: «Tolajši up nas mladih let, da se še vidimo spet. — Torej?»

GRLICA

MED KOPROM IN TRSTOM...

V koprskem mestnem arhivu hranijo med drugim tudi listino — pergament iz leta 1402. Na tem pergamentu piše o koprskem županu Lorendanu in Masimu Zajcu — Petru iz Tinjana, da sta sklenila pogodbo za neki vinograd.

Vsa leta po osvoboditvi rad obiskujemo Tinjan, ki se dviga 371 metrov visoko med Ržanško in Ozpasko dolino. Na Tinjanu je bilo nekoč gradišče z obsegom 500 metrov. Tinjan je poleg Sočnice in Sirmice najvišja razgledna točka v tem delu Istre. Z vrha vidiš skoro vse vasi Slovenske Istre, Trst z zalivom tja do do Tržica in Barbane, slikoviti greben Miljskih hribov, ki je bil z Londonskim sporazumom vrnjen Jugoslaviji. V Ozpaski dolini se čudiš vasi Opi in skalnatemu vdoru tik za vasio. Desno od Opa sta stara požgana Gabrovica in niže v dolini nova Gabrovica. Kaj je znan še iz časov fašistične okupacije po svojem protifašističnem zadržanju. Ob znanih volitvah v rimski parlament leta 1921 so se Gabrovci in Ozpaki odločno postavili proti fašističnim okupatorjem, ki so hoteli prepričati, da bi naša ljudje volili svoje slovenske poslance. Takrat je v borbi s fašisti padel pri Mačkovi Andrej Zerjuz iz Gabrovce. Sam je šel s pištolo nad kamion fašistov, ki so prodirali proti Opu.

Pred tremi leti je na Tinjanu umrl 86-letni Jozef Zajc, ki je trdil, da je zadnji potomec tistih Zajcev, omenjenih v pergamentu v koprskem arhivu. Če to drži, ne vem, vendar sem moža obiskal vsakokrat ko me je prišel pripeljati na Tinjan. Čeprav je bil mož nepismen, je imel izredno dober spomin. Rad je pripovedoval dogodivšje iz svojih mladih let. Marsikaj spomin sem zapisal in ga tako otel pozabi.

Prvič je naš Zajc — takrat se Zajček — obiskal Trst, ko mu je bilo šest let. Peljala

ga je mati, ki je nosila na trgu Ponteroso prodajalcišdelke in perutnino. Na Ponterosu je bila velika gneča. Mladci Zajček je radovedno opazoval vrvež in pririvanje. Naenkrat je zagledal skupino edudno oblečenih mož. Kratke hlače so imeli privržane pod koleno, na ramah pa so nosili dolgo «drvo», ki je na enem koncu umelo spico in sekiro. Mladci Zajček je alšal žene, ki so govorile, da so to slavnčani, ki gredo na stražo v porto k sv. Andreju. Ti možje so pripadali mestni gardi, tisto «drvo» s spico in sekiro na koncu pa je bila — pehlebarda.

Mlademu Zajcu se je to prvo srečanje s Trstom vtisnilo globoko v spomin. Vse življenje ni več pozabil tistih mož s kratkimi hlačami in drvom s spico na koncu. Kasneje je sam nosil v Trst na prodaj se povezovalo v «čiče». Pri Orehu je bila edoganas — čimarnica. Voznik so tu morali plačati štiri solde za vstop na mestno ozemlje, človeka — odli, ki so na vsaki strani hriba nosili po en sveženj drv ali sena — pa so plačali dva solde.

V Trstu takrat še ni bilo nobene pekarnice. Kruh za potrebe mesta so pekli Istranke in krajevke. Že navsezgodaj zjutraj so bile žene na trgu z zvračnimi vozovi in jerbasi «big». Gostilničarji so sami prihajali na trg po kruh z velikimi kosarami.

Vsako zimo do leta 1886 so prihajali Furlani v te kraje sekat gozdove. V hudih zimah so se nastanili na Bašini, v mlečnih zimah pa so postavili barake kar na prostem blizu ozpaskih staj.

Po letu 1886 je prišlo med

Miljčani in lastniki gozdov do pogostih prepir. Ljudje so se začeli zavedati pomena gozdov za gospodarstvo. Občini na Milje, kamor je spadal tudi Tinjan, se je hotela plačevati tisto, kar je že stoletja naše? Pa je odločila «pravica» močnejšega: Ena tretjina gozdov pripada Plavski, drugi, ostali dve tretjini pa je treba odplačati. Zbralo se je 23 kmetov, od katerih je vsak dal po — 100 forintov. Pravda za lastništvo gozdov je bila končana.

Naš Zajc se je še spominjal iz pripovedovanja dedov, kako so v te kraje vdirali Turki. Med drugim je še povedal, kako nesmi, ki so jo peli ob napadih Turkov:

Ko smo Turku premovali smo na Kranjskem češnje brali.

Turška moč je že zgubljena, naša terna je dobljena.

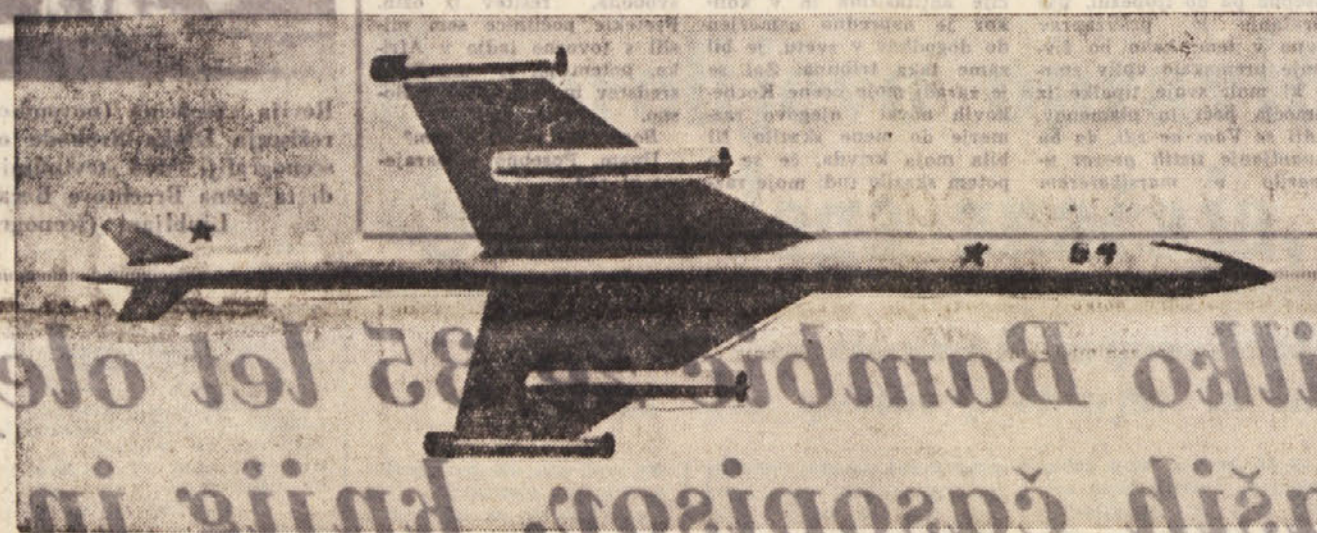
Ob zadnjem obisku mi je Zajc dejal:

«Zdi se da bo z mano konec rodu Zajcev na Tinjanu. Nekdo nas je bilo večje število, danes sem ostal sam. Gospodarske težave so prisilile Zajce, da so odšli v Ameriko. Nekateri so si tam zgradili celovito veliko srečo in zadovoljstvo, kjerkoli bodo zastopali starodavni rod — tinjanski Zajcev».

Kmalu po znanem prevratu v Argentini ko so armoglavili Perona, so domačini na Tinjanu prevzeli baržovko, kjer je pisalo, da je ob revoluciji izgubil življenje njihov domačin Zajc. Ko so stari Tinjanci čuli slisali to novico, so dejali: «Doma bi ostal, pa bi bil še zdrav...»

P. A. OGAREV

Je poletel atomski bombnik SZ?

Vse kaže, da je Tupoljev zmagal. Genialni ruski letalski konstruktor, je prvi zgradil vrhunske letalo na svetovni pogoji. Tako se vsaj čita v ameriški ugledni reviji Aviation Weeka, ki je že večkrat objavila nekatere sovjetske uspehe, preden je kdor koli drug v zapadnem svetu o njih sregoval. Revija trdi, da je s tem največjim uspehom ameriško državno tajništvo

upoznano. In res, že pred meseci je bilo govora, da so Rusi znatno napredovali na tem področju. Pričeli so z delom na letalu, ki bi bilo v ameriški vrstici, temveč ga pokanja velika, kotna lopatila, ki so jih v običajnem reakcijskem motorju, prežvekuje te pline s kemično reakcijo, doženjem benzin in zraka. V atomskem letalu pa ni ne benzin, ne gorenja, temveč reaktor segreje zrak

ko, kot si ta zamišljajo tudi zahodni tehniki. Tako letalo je po vsej verjetnosti na reakcijski pogon in torej hiena propletefjev, temveč ga pokanja velika, kotna lopatila, ki so jih v običajnem reakcijskem motorju, prežvekuje te pline s kemično reakcijo, doženjem benzin in zraka. V atomskem letalu pa ni ne benzin, ne gorenja, temveč reaktor segreje zrak

do take mere, da z veliko silo tiska iz izpušne šobe in potiska letalo. V takem primeru torej toplota ni izkoristena (kot na primer v atomski podmornici) za segrevanje vode, ki nato poganja turbino, temveč ne neposredno za segrevanje zraka, ki potiska letalo.

V teorii se zdi vsa zadeva zelo enostavna. V praksi pa je drugače. Po vsej verjetnosti je reaktor nameščen v sredini letala v trupu in prenaša toploto do izpušnih cevi s pomočjo tekoče kovine.

Glavno težavo pa predstavlja zaščita posadke. Znano je, da je reaktor vir hudega žarčenja in bi torej teoretično bile potrebne debele svinčene zaščitne stene, ki pa bi bile tako težke, da se letalo sploh ne bi moglo dvigniti od tal. Ničče ne ve, kako so Rusi rešili to najtežje vprašanje. Delno lahko sklepamo, da so namestili posadko daleč v kljunu letala tako, da je čim bolj oddaljena od vira žarčenja. Sovjetski tehnični tisk je v tej zvezi pred kratkim poročal o velikem uspehu, da se jim je posrečilo izdelati zaščitni oklep iz nerjavečega jekla za zaščito motorjev in še posebej oklep za zaščito posadke.

Kdo je Tupoljev? Andrej Nikolaevič Tupoljev se je rodil l. 1888 in je eden izmed najbolj poznanih konstruktorjev letal. Končal je l. 1909 moskovsko visjo tehnično učiteljske in bil eden izmed učencev slavrega Zukovskega (predhodnik rakete). Najprej je gradil jadralna letala, na katerih je sam letel, nato pa se je ukvarjal z aerodinamičnimi vprašanji in ustvarjanju duraiminija.

Pod njegovim vodstvom (on je sedaj akademik, generalni polkovnik, heroj dela) so zgradili nad sto različnih tipov letal.

Na «ANT-3» Proleter, ki je bil iz kovine izdelano potniško letalo je l. 1927 M. M. Gromov izvršil krožni polet po Evropi. Naslednje letalo «ANT-3» nazvano «Dežela sovjetov» pa je najbolj poznano, saj so z njim preleteli od Moskve do New Yorka čez Sibirijo: razdalja 20.000 km, 8000 čez morje.

Med drugim je zgradil tu

Tehnične značilnosti prvega atomskega letala na svetu so po podatkih ameriške revije «Aviation Weeka» naslednje: dolžina 65 metrov, širina kril 22 metrov. Je zelo dolgo letalo, opremljeno z majhnimi krilci na krmi in majhnim krilom oblike priskane delte v sredini. Ima štiri motorje, ki so namešteni v gondolah in ki naj bi razvijali potniško silo 35.000 kg.

Vojaške prednosti tega letala so neoprecenljive:

1. Lahko ostane v zraku precej dlje, ne da bi potrebovalo nove zaloge, saj mu zadostuje pol kg uranskega goriva za pot okoli sveta.
2. Zelo nima omejene, ga akcijskega radija.
3. Pomeni resne težave za protiletalsko obrambo, ker je po vsej verjetnosti prvi težki bombnik, ki leti z nadzvočno brzino.

di največje letalo na svetu. «ANT-20», ki je znano pod nazivom «Maksim Gorki» in ki je imelo 8 motorjev ter lahko prenašalo 54 ton tovora ter je bilo pred drugo svetovno vojno pravoučno.

Po vojni so njegove «Tu-104» in velikani za prevoz 170 potnikov «Tu-114».

VELJAVEN OD 8. DO 14. DECEMBRA

Oven (od 21. 3. do 20. 4.) Presenetljivo uspehi, če ne boste ravno nepremisljeno. Zvezde so vam ugodne. Teden je ugoden za važne odločitve. Zanimiva sobota.	Lev (od 23. 7. do 22. 8.) Odkrili boste nekane, vendar boste pravočasno razkrinkali nevoščljivca. Vaše pobude se bodo srečno čale.	Strelec (od 22. 11. do 21. 12.) Mir in družinska sreča. Poslovne stvari se ne odvijajo najbolje, vendar boste dobili podporo od osebe, ki vas ceni.
Bik (od 21. 4. do 20. 5.) Nekaj neveselnosti zaradi srečnih zadev. Presenetilo vas bo ravnanje neke osebe. Neprilike, snitev tudi glede finančnih zadev.	Devica (od 23. 8. do 22. 9.) Če boste prežvi boste uspehi. Prijetne urice. Proti koncu tedna raznih kočljivega vprašanja.	Kozorog (od 22. 12. do 20. 1.) Teden bo poln presenečenj. Pazite, da ne naredite napake, korake in vse se bo odlično razvijalo. Predvideva se povečanje dohodkov.
Dvojčka (od 21. 5. do 20. 6.) Načrti ne bodo najbolje uspehi. Obstaja nevarnost, da bo ljubljena oseba drugačnega mnenja. Ne razburjajte se in ohranite mirno kri.	Skorpijon (od 23. 9. do 22. 10.) Pomemben in odločen teden za rešitev srečnih zadev. Nevesti, ki so vam tudi ne glede poslovnih stvari. Zvažna razprava s tovariši.	Vodnar (od 21. 1. do 19. 2.) Nebo je jasno: kar se vam je zdelo nemogoče, se bo zgodilo prav teden. Tudi potek je potreben. Pazite, da ne boste izdali neke tajne.
Rak (od 21. 6. do 20. 7.) Slučajno srečanje, lahko ima globlje posledice. Ognili se bodo nevarnim cerem. Ob pravi trenutku bo prišla pomoč.		Ribe (od 20. 2. do 20. 3.) Sporočilo iz ust neke ljubljene osebe. Vse bo zelo razveselilo. Nekaj nepredvidenih družinskih novic. Korak naprej do cilja.

Črtaste hlače, dolgi lasje, zapeljiv pogled.

Iz naših krajev

Dalmatinci so ob koncu stoletja prodajali na Travniku turški med

Dodajki iz preteklosti i-
nako tuda danas, ko nas od
njih ločijo le tla, svoj čar,
zaradi cesar maršidkaj za
namo ljudem, ki so jih
nosili. V mislih nimamo
velikih dogodkov, ki so na-
li svoje mesto na prvih
stranah evropskih časopisov
o katerih se govori kot
o mejnikih življenja. Ne, o
tistih dogodkih nečemo pi-
ti, ker ni namen tega
zbiranja in ker jih kraj, ka-
teremu je ta članek neme-
sko, skoraj ne pozna. Na-
šega leta 1956 je naša
maršidkaj, ki nam je ta-
ko blizu, da ji skoraj ne
poznamo obitja. Naši pred-
niki, ki so ugibali o usodi
našega mesta in mu pro-
govajali tak ali drugačen raz-
log, bi danes njegovih na-
stajev, v njegovega prebival-
stva najbrž več ne spoznali.
Stali bi z odprtimi usti
in bi videli, kakšne palače
so rasle na travnikih, kjer
je kot »mulič« stikali po gr-
novijah za ptici in trgali hla-
be v raznih igrah.

Tudi v nas je nekaj rado-
vednosti, ki ni toliko posve-
na prihodnosti kot pre-
teklosti. Imelo nas je, da bi
vedeli, kako so živel ljudje
v Gorici v začetku sto-
letja, kakšno je bilo naše
mesto v tistih letih in
se prav danes za vključe-
norskorojane najbrž ne
kakšno je bilo mesto ob
koncu stoletja. Nekaj nas
je gnalo, da bi odkrili tisti
arhivski zapise, ki imajo na nas
povzorni, ki so se dogodile v
preteklosti, o katerih ljudje
na so jih doživeli prinoče

dajejo z zanosom, pa četudi
si ti dogodki samo Andre-
jevi sejni, ki se v Gorici
ponavljajo kot letni cast.

V tem je bila pričnost
Andrejevih sejmov: ali v
drenu ljudi, ki so prišli s
Krasa, iz Vipavske doline,
Gora in do Šoške doline, ali
v težko obloženih vozovih, ki
so pripeljali pridelek, da so
z njim poravnali razne, ali
v vozovih za suhalno spre-
go, ali dolgih varov
»parkirani na Kurnu, kjer
so tizeniki gasili zejo po
številih gostilnah, ali v
spominih na mlada leta, na
razposajeno smukanje okoli
Zabavščice ali morda v
vsem skupaj?

Najbrž do res, da je spom-
ni na andrejevanje iz
prejšnjih dob dolga veriga
najrazličnejših spominov in
dobetosti, dobrih in slabih,
ki so zanimiti, ker pripada-
jo preteklosti.

Obiskali smo gospoda Skra-
ka in ga zaprosili, naj bi
za naše čitatelje povedal,
kako so se zabavali pred
šestdesetimi leti ob sejmu
sv. Andreja.

»Oh,« pravi »za me-
ne je bil cirkus največja
privlačnost. Kadar sem bil
v njem, se me niso mogli
dat sem v nebesih. Kaj vse-
ga je bilo, mislila ljudje a
cirkus. Bili so bolj origi-
nalni in bolj zabavni kot se-
daj. Pa ljudje, koliko jih je
bilo takrat v mestu. Vse se
je gnetlo po Rastelu, Tra-
vniku in Gosposki ulici, kjer
so bile trgovine. Korao ta-
krat za sejmaje ni pred-
stavljala nobene privlačnosti.

istodanjsko je bil tudi živin-
ski sejem na Rajutu. Sejem
so obiskovali skoraj samo
naši ljudje; Furlanov je bi-
lo bolj malo.

Se sedaj še dobro spomi-
nja, da je bil turški me-
tudi takrat najlubša posta-
tica. Prodajali so ga Dal-
matinci, ki so svoje stožnje
postavili na Travniku, kjer
je kavarna Milano. Na gla-
so so imeli reče dalmatin-
ske čepice in bili zelo spre-
tni prodajalci.

Gospod Škrk je bil ob »jin
da de siecle« dijak v Gorici
in se dobro spominja, da na
Andrejev dan ni bilo
pouka.

Gospod Peter Cermelj, tr-
govec s Korna nas je pope-
ljal v leta pred prvo svetov-
no vojno. Takratnih andre-
jevskih se dobro spominja,
ker je imel že njegov oče lo-
kal na Korni, pa ve, kakš-
ne kupčije so se takrat skle-
pale.

»Korn je bilo eno najvaž-
nejših mestnih središč. Fja-
kariji so na tem trgu čakali
potnike, Zongarjev trameaj
pa je imel končno postajo.
Danes bi takemu trameaju
rekli voz z živalsko vprego,
toda takrat je bil skoraj
edino prevozno sredstvo za
zvezo z bližnjimi vasi. Na
doru so bili sedeti, nad ka-
rtemi je bila lično izdelana
streha s cipkami ob straneh.

Imeli smo tudi tri pre-
stavnosti s pivom (Dreher,
Puntigammer in Steinfeld,
katerim so trnovski furma-
ni vozili led z Gor in celo
s Predmeje.

ne bolezni.

Kot danes predstavlja z
ene atrakcije vožnja po za-
do smrti ali ples Tamare
kačami, tako je bilo svo-
cas vsaj za mene najlepše
igranje dunajskih valčekov.
ki jih je tako lepo igra-
li orkester na prostem pri so-
danjem »Parco della Rimen-
Uranza».

Takrat je bila komaj kaj
kakšna plinska svetilnica.
Morda je bilo tudi zato to-
krat tako lepo.

To smo napisali z namo-
nom, da bi nekateri spomni-
li, kako so se za mlada pe-
tili na Andrejevih sejmih
nekoliko pa z željo, da ti-
ristim, ki naše polpretek-
dobe ne poznajo, poveda-
nekaj besed o življenju nu-
ših dedov in babic.

Za spren- o življenj-

Stevilke so navadno dol-
gane in zelo oddajajo. Večkrat
pa so le zgovorne in zanimi-
ve, ker povedo več kot va-
vadna beseda. Pa sem se lotil
pitnega statističnega posla
za statistično torbo vzor-
piko» eno naših vasi. Lahko
bil izbral Katerkoli, saj so
v bistvu podobne.

Na sredi Korna, sedanjega Trga Amicis, je stal tale spomenik, ki so ga okoli leta 1928 spravili v bližnji pokrajinski muzej)

Stavilke so navadno dolgočasne in zelo odbojajo. Včasnikar pa so le govorine in zanimivje, ker povedo več kot navadna beseda. Pa sem se lotil sitnega statističnega posla in za statistično torbo vzel ena piko» eno naših vas. Lahko bi bil izbral katerokoli, saj so si v bistvu podobne.

Vas šteje 44 hišnih števil, od teh ima 15 hiš ali okrog ena tretjina gospodarske priklitine. V vseh 55 družinah (torej 11 več kot hiš) je 194 članov ali povprečno 3 in pol člana na družino.

Od tukaj dalje so upoštevane le kmetko-delavske družine (53 po številu), in to iz razloga, ker gre za prikaz dohodkov iz proizvajalne dejavnosti.

Le dve družini se preživljata s kmetilstvom, predvsem z živinorejo (mlekarkovom), 13 družin pa le deloma. Od ostalih 39 družin jih je 25 odvisnih le od zaslužka, 4 od pokupnine, ostalih 10 deloma od pokojnine, deloma od drugih dohodkov (vojna pokojnina in v starostna doklada). Brezposelnost je še doslej pojavljala v manjšem obsegu. Le štiri družine so zaradi boleznih v hudihi socialnih razmerah.

S precejšnjo točnostjo zbraš

Dohodki niso posebno visoki, a odgovarjajo za zmerno, ekonomsko urejeno življenje. Kako pa je z drugo platjo — z izdatki?

Prehrana pobere okrog 40 odst. dohodkov. Ostale izdatke je težko pogoditi. Približno silko si moremo ustvariti iz tehle podatkov: 3 družine so si zgradile svoj dom, 2 gospodarja sta si ga temeljito prenovila, eden si ga gradi. Močna je težnja za oplešanje hišnih, zlasti kuhinjskih prostorov in za moderno opremo. Za oblačila gredo izredno visoke postavke, ki prekašajo eno mestnih ljudi. V vasi sta 2 avtomobila in 20 motorjev.

Nikjer ni videti kakorja izboljšanja zemljišč. Pijančevanje ni in le majhen odstotek družin ima v trgovini neporavnane račune. Iz tedn podatkov vidimo, da izdatki niso ekonomsko usmerjeni ter gredo v razvado (nakupi v trgovini jestvin) in v smeri razkošja (obleka, nakit itd.). Vlačeni torej ne težijo, da bi vlagali sredstva v produktivne, gospodarsko koristne ozioroma v takšne namene, da bi prej ali kasneje imeli od tega kakšno korist, kar bi pomnilno utrjevanje samostojnega razmislo. To imelo doslej kar hudihi posledica. A gospodarstva iz današnje porabne

hasto in si kuje takšne zakone, ki nas lahko čez noč spravijo v gospodarsko zadrego. Tehnika, stroji, mehanizacija, avtomatizacija in še kaj — mar to ne izliva brezposelnost pred hišne pragge?

Naša zemlja ne more več prehraniti, hote rekli. Prav boste imeli. Treba je za kruhom. A lahko recimo tudi takole: Če bi naša zemlja nuna bila še enkrat toliko pogojena za nas obstoj, bi mladine ne zadovoljila. Prav nič čudnega, Dokler bo namred mladina imeli, v drugih gospodarstvih dejavnostih večje uspešnosti, se bo usmerjala tja, kaj smo rekli o gospodarstvu malo prej? Zakaj bi se ne malo bolj in resno poglabili v to vpisovanje? Gotovo bi prišli do zaključka, da so nasveti in priporočila našega na prednega tiska vredni upoštevanja. Marsiateri kos zemlje bi mogli po urah spreminiti v dober travnik, plodno njivo, vinograd, vrt ali kar koli. Skoro vsaka družina ima nekaj zemlje vsaj za povrtnino, kjer bi gospodinjstvo moglo pridelati vsakega nekaj kar morajo sedaj nabavljati v trgovini in tako prihraniti lepe tisočke na leto. Življenje je in v potatja vedno bolj razvijajo. Bolj vesni naj bi bili

ni podatki o mesečnih dohodkih dajo naslednjo sliko: od letnega kosmatega dohodka iz kmetijstva v vrednosti okrog 4 in pol milijona odpade na mesec približno 370.000, kar pomeni 1 milijon 800 tisoč na pokojnino 370.000; vsotne pokojnine 75.000; na starostne doklade 23.000 Tr. Skupni mesečni dohodki znašajo nad 2 in pol milijona. To da na družino okrog 47.000 Tr ali na posameznega družinskega člana nad 13.000 Tr.

BESEDE POMOJNO:
VODORAVNO: 1. nestroko-
ven, svetel, 6. začetek tekmo-
vanja, 10. gospodarski pojem,
5. je v fevdalnih casih na-
domela zemljiško knjigo, 16.
nagel, močan naliv, 17. stol-
ek, klopa, 18. osebni zaimek,
9. rezultat, 20. malovredno
gledanje, 21. ostrina, 22. bi-
laška pomozna glagola, 23.
otok v duru, 24. praviljni ju-
zak, 26. stik, spoj, 26. vrstini
televiz, 27. veznik, 28. živost
pred javnim nastopom,
29. red, rasa, 30. pomočniki
občajani, 31. sir, 32. pre-
nos, 33. močni gibi rok, 34.
predlog, 36. država v ZDA,
37. nauk o moralnem, 49. nad-
lavišče, obzorja, 41. abesinski
lebenski pogovar, 48. možo
pri vsaki rokovi, 49. ubi-
zav, 47. žensko ime, 48. tvi-
či način v slovnici, 50. pritok
ave pri Sevnici, 52. skupin-
ke, vodne, 54. ploščina miera
ka enota, 55. moralen, 56.
celiko, 57. barva kože, 58. u-
pravljanje, 59. vata, 70. kratica,
60. hriganja, 61. enako eriki,
62. vnema, zagon, 63. pleznari
tripomočki, 64. svažna, neuma,
ana, 65. število, 66. reka v
dosni, 67. prihvalitv v goriski
kolici, 68. večati brezjevija
kratice, 70. kratice, 71.
judsko mladino, 71. ptica, 72.
eposovni izdelki, 73. beseda

vjudnosti, ki jo izrečemo, ob
prevzemu kakšne stvari, 74.
kraj na Kmsu, 75. loščilo, 76.
štilo, 76. otok pri Šibeniku,
NAVPICNO: 1. znameniti ita-
ljanski novelist in dramatik
(ime in primerek), 2. strup, 3.
sfirski storklja, 4. sajce, 5.
prijem, 6. prigrizek, 7. 12. 76.
davnina, 7. slovenski akateladi,
8. medmet, 9. znak za radijo,
10. listnata drevesa, 11. pove-
čevalno steklo, 12. ce, 13. znak
za galij, 14. ki mu je odvzeta
vojaška moč in značaj, 16.
prijem, prigrizek, 17. 12. 76.
lezniški uslužbenec, 18. pokra-
jina v LR Srbiji, 20. sloven-
ski slikar, 21. širim luč, 22.
rezane, razkosane, 24. priimek,
25. poljski denar, 26. očičeni,
osnaženi, 26. število, 25. šte-
vilni, 27. 12. 76., 28. 12. 76., 29.
za protivlaviškov zaščito,
35. izgubljeno zamahnen z
rokami, 37. zimsko spravilo,
zimska zaloga, 39. dragi kamni,
42. stopim, 44. Verdijevo
opravljanje, 48. možni, 49. ubi-
zav, 49. 12. 76., 50. 12. 76., 51.
turški fevdalec, 53. boginja
zmage, 59. podoba, 60. dopisi,
korrespondenca, 61. sposobi za
uporabo, 63. žanjba noga, 64.
moralna vrednota, 65. snov, 67.
primutivnost mot, 68. pridržali,
69. 12. 76., 70. znak za si-
licijo, 72. veznik, 73. kratice za
tekniško mersko enoto.

RESITE KRIZANKE
IZ PREJSNJE STEVILKE

VODORAVNO: 1. askari, 6.
oklevam, 13. pisk, 17. najti, 19.
golorep, 21. sta, 22. grsh, 27.
sem, 25. Maraton, 26. rp, 27.
lar, 28. stvar, 30. bat, 31. Ner,
32. lt, 33. koraleti, 35. gene-
rali, 37. jod, 39. darovalci, 44.
prijem, 45. gen, 46. nad, 48.
45, sulica, 46. las, 48. narodci,
50. hej 51. pribor, 53. reditev,
55. capa, 58. rabim, 59. ge-
neralen, 61. mil, 62. oponezem,
64. nalagan, 65. k², 66. dir,
67. Ren, 69. nerad, 70. kri, 71.
ad, 72. lejenku, 73. nep, 76.
klor, 77. jez, 78. Nazari, 81.
erisk, 82. Anka, 83. nadiram,
81. krasta.

NAVPICNO: 1. Angliš, 2.
Saratov, 3. kjer, 4. Anh, 5. ri,
7. kg, 8. lom, 9. elan, 10. vor,
11. Arabec, 12. metan, 14. is,
15. strelec, 16. kaprica, 18. ne-
vare, 20. potepuh, 23. stran,
24. maloman, 25. nad, 26. vi-
riren, 27. 12. 76., 28. 12. 76., 29.
narod, 33. genitalen, 36. rilec,
38. Dalibor, 40. lediran, 43.
Labin, 47. soneren, 49. čelo-
ren, 51. prodaja, 52. rapiden,
54. begao, 56. pikrost, 57. Al-
zirka, 59. gena, 60. nad, 63.
Seden, 68. Zir, 70. Klis, 73.
nad, 74. ker, 76. kra, 78. ŽK,
80. ta, 81. vr.

BREZ NADALJNEGA, GORDON DO KANJONA BOVA PRIŠLA, TI REČEM!

DAZI, TIM! ZE STRELJAJO!

BANG!

BANG!

VRAGA, SAJ SE KAR DOBROMERIMO!

POSLUŠAJ, TIM. ČEGRE TAKO NAPREJ, NAJU V PETIH MINUTAH ULOVIMO IN NAJUNA SMRT NE BO NIKOMUR KORISTILA!

BOMO VIDELI!

ZELO TOVARIŠKI SI BIL, KO SI ME REŠIL, IN JAZ SEM TI HVALEŽEN, TODA SEDAJ MORAVA MISLITI NA TOVARISE!

ZE NADALJUJEŠ POT SAM, UTEČNEŠ PRITI DO KANJONA IN OPOZORITI KOLONO!

TODA SEDAJ TE NE MORAM ZAPUSTITI!

TI NE, TODA JAZ TE BOM ZAPUSTIL! BEŽI....

GORDON! BEŽI, TIM! REŠI PRIJATELJE!

(Nadaljevanje sledi)

Goriško-beneški dnevnik

Dogodki tedna

Danajev sejem
Današnjim danem se je končal sejem, ki ga je organiziral danajevski sejemski odbor. Na sejemu so bili razstavljeni izdelki lokalnih obrtnikov in trgovcev. Sejem je bil zelo obiskovan, kar kaže na veliko zanimanje prebivalstva za lokalne izdelke.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Gradnja šole
Gradnja šole v dolini je napredovala. Delavci so dokončali temelje in postavili stene. Očakujemo, da bo šola v uporabi v nekaj tednih.

Vesela vest za smučarje

Na Lokvah bodo postavili vlečnico

Ker z naglimi koraki stopamo v zimsko, bo marsikateri ljubitelj smučanja zanimalo, da si okrajna zveza društev za telesno vzgojo Partizanov v Novi Gorici zelo prizadeva, da bi do smučarske sezone otvorila na Lokvah vlečnico, ki bi pritegnila smučarje ter jim omogočila večji užitek. Izvedli smo, da si je že nabavila električni motor, za 10 konjskih sil in 9 mm debelo vrv, dolgo 770 m. Sedaj morajo napraviti se priključke za ljudi. Če bo vreme naklonjeno, bodo z udnarškim delom zavržali grice, kjer bo tekla vlečnica, in zgradili pri odhodni postaji barako, na vrhu pa pločnik za odklopjanje. Vzpenjača bo dolga 385 m, brzina 2,5 m na sekundo, v eni uri bo prepeljala 200 oseb.

AvtoBUS v Trst k opereti Boccaccio

ZSPD organizira 14. decembra avtoBUS v Trst na premiero operete Boccaccio v Avditoriju. Odhod ob 14. uri iz pred Bratuša. Vpisovanje na ZSPD in v kavarni Bratuš. Voznina in vstopnina 1.100 lir.

IZ DOBERDOBA Za vojaške vaje izberejo drug kraj

Doberdobci bodo prav gotovo z veseljem sprejeli vest, da je vojaška oblast zagotovila županu, da bo izbrala za vojaške vaje primernejši kraj, kot je na Krasu povzročila na pašnikih in njivah preveč škode. Obenem so zagotovili, da bodo vojski sami zakrili luknje, ki jih bodo napravili, kar pa bi se ne dalo popraviti, bodo plačali.

Smrtna nesreča Gorican v Belgiji

Kakor poročata agenciji Ansa in Reuter je v rudniku v Marcinelle v Belgiji izgubil življenje 35-letni Umberto Leban iz Gorice. Na revesu se je zrušilo namreč kamenje in je bila zamašena vsaka pomoč.

O Z rešilnim avtomobilom

Zelenega križa so ob 18.45 pripeljali v bolnišnico Brigata Pavia Raffaella Glessi iz Ulice Gustiniani 4. Glessi si je pri padcu po stopnicah poranil na šipi desno roko, ki se mu je v bolnišnici obvezali in ga poslali domov. Zdravil se bo osem dni.

Mlada tatiča pod ključem

Vdrta sta v avtomobil in odnesla več čekov
Ko sta jih naslednji dan skušala vnovčiti v Kmečki banki sta hitro spoznala, da ju zasledujejo

Nesreča motociklista iz Brazzara pri Sempatru

Z rešilnim avtomobilom jugoslovanskega Rdečega križa pripeljali v bolnišnico Brigata Pavia 32-letnega Marija Filippa iz Brazzara, ki se je bil nekaj časa prej prevrnil s svojim motociklom v bližini Sempatra na jugoslovanskem ozemlju. Filippu so pridržali v bolnišnici zaradi hudega pretresa možganov in hudih ran po obrazu. Ozdravel bo v 12 dneh.

Padla je s senika

Včeraj jutraj okrog osme ure je 51-letna Rosalia Marv in iz Ulice Lunga 71 padla s senika na dvorišče in si povzročila rane na obeh rokah. Z rešilnim avtomobilom Zelenega križa so jo prepeljali v bolnišnico Brigata Pavia.

TEMPERATURA VCERAJ

Včeraj so na goriškem letališču zabeležili najvišjo temperaturo 9 stopinj ob 13. uri, najnižjo pa -9 stopinj ob 7. uri.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

Teniško tekmovanje za «Kraljev pokal»

Švedska-Italija 4:1

S to zmago si je zmoglo moštvo priborilo pravico za sodelovanje na finalnem tekmovanju

RIM, 6. — Le po prvem dnevu teniškega srečanja med Italijo in Švedsko, ki je veljavno za polfinalno tekmovanje za «Kraljev pokal», je bilo stanje izenačeno, ker je vsaka reprezentanca zabeležila po en poraz. V drugem dnevu so Švedi prevzeli vodstvo in ga obdržali do konca, s čimer so si pridobili pravico, da nastopa v finalni tekmi. Sven Davidson, eden najboljših švedskih teniških igralcev ni mogel priti pravčasno v Rim in tako ga je nadomestil Stockholm. Toda za igro parov je prišel in res se mu je skupno s Folkejem posrečilo odpraviti Italijana Maggija in Facchinija v štirih setih. Sicer stanje za Italijane še ni bilo brezupno, vendar pa je postalo že po prvem danu najtežje srečanje med Švedom Folkejem in Italijanom Maggijem. Šved je s krasno igro premagal nasprotnika s 3:6, 6:2, 6:4 in 6:1 ter zagotovil svojo moštvo gotovo zmago. Stanje je bilo namreč 3:1 in tudi poraz švedske ekipe ne bi spremenil položaja. V zadnji tekmi pa je Stockholm premagal Lazzarina v štirih setih (6:1, 6:2, 3:6, 3:6) in dosegel stanje 4:1 v korist Švedske. Italijanski igralci je bil v začetku precej počen in je tako dovolil Švedu, da je prejel v vodstvo. Nato je Stockholm, ki je bilvisi švedski prvak, popustil, kar je izrazil Lazzarino. Toda vseeno Italijan ni bil na višini Šveda, ki je igro končal v svojo korist.

Danes v Romuniji Italija-Romunija

CATANIA, 6. — Jutri bo mednarodno srečanje v rugby.

Medconsko teniško polfinalno tekmovanje za Davisov pokal

Italija vodi z 2:0 proti Filipinom

Sirolo-Deyro 8:6, 6:3, 6:4; Pietrangeli-Ampon 6:2, 6:2, 7:5

SYDNEY, 6. — V daljni Avstraliji se Italija v teh dneh bori v medconskem teniškem polfinalnem tekmovanju Davisovega pokala. Za nasprotnike ima moštvo Filipinov, ki pa vsaj po prvih dneh rezultatov, ne nudi dovolj trdnega odpora Siroli in Pietrangeli. Ze po prvem dnevu Italija namreč vodi z 2:0, ker je Sirolo premagal Rainunda Deyra, Pietrangeli pa Felicissima Ampona.

Kino v Gorici

CORSO, 14.00: «Ana iz Brooklina», Gina Lollobrigida. Barvni film.
VERDI, Pribek 13.30: «Bratje Karamazovi». Igrajo Yul Brinner, Maria Schell in Claire Bloom. Barvni film. Mladolletnim prepovedan vstop.
VITTORIA, 15.00: «Moja strica», J. Tati, barvni film.
CENTRALE, 15.00: «Totò v Parizu», Totò in S. Koscina.
MODERNO, 15.00: «Rosemarie», cinemascope v barvah.

Don Jordan svetovni prvak srednje lahke kat.

LOS ANGELES, 6. — 24-letni Don Jordan, črnec iz Los Angelesa, je od včeraj nov svetovni prvak srednje lahke kategorije. Don Jordan je namreč premagal dosedanjega svetovnega prvaka Virgila Akinsa v Olympic Auditoriumu. Razsoda vseh treh sodnikov je bila v korist Jordana, ki je tako odvel šest let starejšemu Akinsu krono svetovnega prvaka.

DEZURNI LEKARNA

Danes posluje ves dan in ponoči lekarna Villa San Giuse, Korzo Italia 106, telefon 31-51.

Danes v Trstu

NOGOMET
Triestina - Napoli za prvenstvo serije A na stadionu pri Sv. Sebasti. Začetek ob 14.30.
Edera - Merano za meddeležno prvenstvo. Igrišče v Ul. Flavia, začetek ob 10.30.
Prvenstvo diletanov - skupina B:
Istria - Piaris. Igrišče Pontane ob 14.30.
Muggesana - Fortitudo. V Miljah ob 14.30.
Cava Romana - CRDA. V Nabrezini ob 14.30.
RUGBY
Rugby Trieste - Miranese. Igrišče pri Sv. Alojziju ob 14.30.
SABLANJE
Moško prvenstvo v fletu - V krožku Trgovske mornarice ob 8.30.
KONJSKI SPORT
Na konjskem dirkališču ob 13.30: dir za Decembrsko nagrado.

10. jubilejna tekma med Italijo in Jugoslavijo

V jugoslovanski petorici res najboljši igralci Morda jim manjka izkušenost

V ponedeljek bo 10. jubilejno srečanje med italijansko in jugoslovansko košarkarsko reprezentanco. Bo to prijateljska tekma, pišejo nekateri jugoslovanski časopisi, vendar povsem prestižnega značaja. Jugoslovanski košarkarji so morali do sedaj večkrat kloniti pred boljšimi Italijani. Sedaj pa menijo, da je prišla prilika, da se tudi na tuji tleh izkazuje in pokažejo, da je jugoslovanska košarka dosegla zavidljivo višino v mednarodnem merilu.

12. T. M. V. BEGRADU Milan - Crvena zvezda?

BEGRAD, 6. — Govori se, da bo nogometna enajstorka Milana prišla v Beograd, kjer bi morala 12. t. m. odigrati prijateljsko tekmo s Crveno zvezdo. Vest še ni potrjena. Govori se tudi, da bi morala biti povratna tekma v Milanu spomladi prihodnjega leta.

BOKS

MUENCHEN, 6. — Evropski prvak v srednji kategoriji, Nemec Gustav Scholz je premagal s k. o. v prvi rundi Kostaričana Tuza Portuguera.

Medconsko teniško polfinalno tekmovanje za Davisov pokal

Italija vodi z 2:0 proti Filipinom

Sirolo-Deyro 8:6, 6:3, 6:4; Pietrangeli-Ampon 6:2, 6:2, 7:5

SYDNEY, 6. — V daljni Avstraliji se Italija v teh dneh bori v medconskem teniškem polfinalnem tekmovanju Davisovega pokala. Za nasprotnike ima moštvo Filipinov, ki pa vsaj po prvih dneh rezultatov, ne nudi dovolj trdnega odpora Siroli in Pietrangeli. Ze po prvem dnevu Italija namreč vodi z 2:0, ker je Sirolo premagal Rainunda Deyra, Pietrangeli pa Felicissima Ampona.

Kino na Očučinah

predvaja danes 7. t. m. z začetkom ob 15. uri barvni film: Samo ena velika ljubezen (Un solo grande amore)

Prihodnjo nedeljo v Skednju ženski namiznoteniški turnir

Prosvotno društvo v Skednju organizira v nedeljo 14. decembra ZENSKI NAMIZNOTENISKI TURNIR. Prijave sprejema odbor vsake večer od 20.30 do 21.30 do vključno četrtka 10. t. m. v društvenih prostorih, kjer lahko udeleženci dobe pojasnila. Prijavnina za vsakega udeleženca je 50 lir.

ZA «POKAL ITALIJE» Že prihodnjo nedeljo nekaj nogometnih tekem

MILAN, 6. — Na sedežu nogometne zveze so izbrali pare za peto kolo tekmovanja za «Pokal Italije 1958-59». Izbrani pari so sledeči: Atalanta - Tal. Torino; Padova - Inter; Marzotto - Venezia; Lazio - Varese; Bologna - Milan; Juventus - Atalanta; Genoa - Simmenthal Monza; Fiorentina - Sampdoria.

Drustva, ki nimajo na spredu tekme za prvenstvo serije B in C, bodo lahko odigrala tekme za «Pokal Italije» že prihodnjo nedeljo

Danev, Nikolić, Korac in Djurić

Jugoslovanski trener ni skrihal zadovoljstva nad treninjom, vendar je bil mnenja, da bodo Italijani tudi tokrat zmagali, pa čeprav le z majhno razliko košev. Kapetan jugoslovanske petorice Minja je bil sicer istega mnenja, vendar je dodal, da je tudi možen presenetljiv rezultat. Na vsak način je jugoslovanski trener izbral res najboljše igralce, katerim pa morda manjka izkušenost.

Odgovorni urednik STANISLAV RENKO Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 7. t. m. ob 16. uri barvni Metro film: Nekaj, kar velja (Qualcosa che vale)

Igra ROCK HUDSON V ponedeljek 8. t. m. ob 16. uri Paramount film: Dekle z dežele (La ragazza di campagna)

Igrajo: GRACE KELLY in WILLIAM HOLDEN

Kino na Očučinah

predvaja danes 7. t. m. z začetkom ob 15. uri barvni film: Samo ena velika ljubezen (Un solo grande amore)

Prihodnjo nedeljo v Skednju ženski namiznoteniški turnir

Prosvotno društvo v Skednju organizira v nedeljo 14. decembra ZENSKI NAMIZNOTENISKI TURNIR. Prijave sprejema odbor vsake večer od 20.30 do 21.30 do vključno četrtka 10. t. m. v društvenih prostorih, kjer lahko udeleženci dobe pojasnila. Prijavnina za vsakega udeleženca je 50 lir.

ZA «POKAL ITALIJE» Že prihodnjo nedeljo nekaj nogometnih tekem

MILAN, 6. — Na sedežu nogometne zveze so izbrali pare za peto kolo tekmovanja za «Pokal Italije 1958-59». Izbrani pari so sledeči: Atalanta - Tal. Torino; Padova - Inter; Marzotto - Venezia; Lazio - Varese; Bologna - Milan; Juventus - Atalanta; Genoa - Simmenthal Monza; Fiorentina - Sampdoria.

Drustva, ki nimajo na spredu tekme za prvenstvo serije B in C, bodo lahko odigrala tekme za «Pokal Italije» že prihodnjo nedeljo

RDEČI SUKNJIČI (Giubbe rosse)

GARY COOPER PAULETTE GODDARD MADEIRA CARROLL

V turek 9. l.m. ob 18. uri ponovitev istega filma

PO ČUDEŽNI VIPAVSKI DOLINI IN NA NANOS

VLADIMIR BARTOL

Medtem se je vrnil gospodar Vinko s polja in prislutnil. Dejal je:

«O srečanju z molaverjem mi je žena pripovedovala, takoj ko sva se spoznala. Bila je partizanka, sekretarka SKOJ v našem rajonu, vendar, kadar se govori o strupenih, takoj začne govoriti o molaverju. Bil je to zanj eden od najljubših doživljajev.»

Nato je tovarišica Marija pripovedovala:

«Bilo mi je kakih petnajst let, ko me je oče nekako poslal po grablje v vilo v senik. Povedala sem vam, da sem doma iz Kobjeglave in parceli, kjer smo imeli sump za seno in listje, smo pravili Struge, po naše se izgovori, Streghe...»

Medtem so prišli v sobo še trije Jamskovi otroci, Peter, Pavel in Anamarija.

«Mama pripoveduje o molaverju,» je rekel večji, Peter, mlajšima.

Tovarišica Marija je nadaljevala:

vedela: to je molaver, o katerem je pripovedoval tata. Zakričala sem na ves glas in žival je pri priti izginila. Tata je prišel, toda molaverja ni več videl.

«In ste videli celo žival? Kako je velika?»

«Videla sem jo celo, ko je prilezla iz listja. Imam jo pred očmi, kot bi bilo včeraj. Narisati bi jo mogla. Kaka je to, čeprav ima čisto majčkene nožice. Vratu nima, glava ji gre naravnost iz telesa, rep ima zelo kratak in tenek. Vsa žival ima obliko steklenice, pri kateri bi bil rep za grlo. Glava je okrogla, majha, ne spominjam se pa, če je imela ušesa. Oči so velike, okrogle, svetijo se kot pri mački in če se žival pogleda, te njen pogled omami. Se potem, ko je molaver izginil, sem se tako tresla, da nisem mogla sama na voz. Moral mi je tata pomagati. Posebnost te živali je, da ne hodi, temveč skače. Strupena je tako kot modras. Ampak pravijo, da ne pije, temveč pihne in ta puh je smrtonosen. Če v dveh urah ne pride zdravnik, je človeka konec, ker ga strup razje. In še to moram povedati: Cela žival je močno, močno žametasta črna in koža se sveti kot čevlji, ki so bili ravno očišteni. Samo roža na glavi je živo rdeča. Ze stari oče je vedel povedati o molaverju, a tata ga je enkrat samkrat videl. Niti mama, niti bratje ga niso nikoli videli. Pa tudi nobeden od vaščanov, čeprav tam živijo.»

Vprašal sem tovarišico Marijo:

«Ali ste kdaj slišali ali brali o neki podobni živali, ki živi baje v Švicah?»

«Ne, nikoli nisem o nečem podobnem ne slišala ne brala.»

«Vidite, o tej živali, ki ji pravijo švicarski Nemci Tatzelwurm ali tudi Kätzelwurm, so napisane že razprave in knjige. Opis se začne ujemati z vašim, a preden vam povem o tem, mi, prosim, žival narišite, saj ste rekli, da bi jo znali narisati.»

«Ne znam, zares ne znam risati; nikoli nisem znala.»

«No, pa vendar poiščite.»

Peter je prinesel kos strani iz starega šolskega zvezka in nanaj je njegova mama narisala žival, kolikor se je je spominjala in kolikor je premogla njena risarska veščina. Takole je bila videti:

«In vaš tata, kje je on videl molaverja?»

«Prav tam, kjer jaz, samo kakih trideset let poprej.»

«Ali ima žival dihalo, ali je morda gladka kot kača?»

«Diha nima, vsaj se ne zdi, gotovo pa ne take kot mačka. Vse skupaj je trajalo komaj kakšno minuto ali še manj. Ko sem zakrčila, je žival izginila.»

O «TATZELWURMU», POSKOKU IN ČRNEM PLANINSKEM GADU

Tovariš Petrovič, ki se je bil v življenju že z vsem poizkusil, se je takoj navdušil, da bi uprizoril prihodnje leto pohod na Kobjoglavo in tam raziskal kraj in parcelo, če bi tudi nam ne bila sreča mila, da bi uzrli hudega molaverja. Toda ostal sem bil dolžan povedati, kaj sem bral o švicarskem «Tatzelwurm» in tovarišica Marija me je zdaj na to opozorila.

V raznih švicarskih, pa tudi drugih nemških časopisih sem bil v zadnjih letih veliko bral o tej čudni in zagoreni živali. Očividci, zlasti domačini, hribovci in pastirji, jo poznajo in

opisujejo že dobrih sto let in videl sem tudi celo kopico podobnih preprostih skic, s katerimi so skušali očividci ponazoriti to, kar so videli. Prva stvar, s katero se vsi strinjajo, je ta, da se žival ne plazi, temveč skače. Večji del trupa, da ima «Tatzelwurm» majhne nožice in okroglo majha glavo. Nekateri so mislili, da so opazili žival v okolici majha glave, drugi to zanikajo. A tudi takih je bilo nekaj, ki so videli na glavi rdečo petelinjo grbov. Žival da je napačna in veče domačini — hribovci in pastirji — je trdilo, da je žival skakala za njimi in jih preganjala tudi po več sto metrov daleč. Različni očividci so ji prisojali različno velikost: nekateri so ji pripisovali podol metro dolžine, drugi več, celo nad en meter. Povsod da je žival zelo redka in se le malokdaj prikaže. Živi v skalovih visokih gora in je zelo okretna, tako nekako kakor podlasica. Nekateri menijo, da je njen pogled kakor pogled baziliska, ki te začara.

Toliko sem vedel povedati o švicarskem planinskem «Tatzelwurm». Njegovo ime izvajajo nekateri od nemške besede «Tatzel», to je nožica, drugi pa ji pravijo tudi «Kätzelwurm» zaradi njene okrogle majhe glave.

Omenil sem pa tudi kratkega in debelega črnega planinskega gada, ki mi ga je prijatelj Walter opisal, kakor ga je videl nekje okrog Trnovskega gozda. Žival je popolnoma črna, samo spodnja stran krtačke repa da je živordeča.

V Dalmaciji in Hercegovini pravijo tamšnjemu kratkemu, debelemu modrasu, ki bolj skače kot se plazi, poskok. A to ime mi je pozneje povedal neki naravoslovec tudi za črnega planinskega gada, ki se najde v velikem številu okrog triglavskega jezera. Ta znanec mi je pripovedoval, da je neko poletje srečal pri hoji mimo triglavskega jezera nič manj kot petindvajset takih gadov, ki jih je takole opisal: Gad je kratak, debel in nekako «flašast» oblike s tankim repom. Glava prehaja iz trupa brez vrata in je bolj okrogla kakor pri navadnem gadu. Značilno zanek je, da se ne plazi, pač pa skače. Po celotnem telesu je enakomerno bleščeče črn. — V Kamniških planinah sem tudi sam naletel na črnega gada, pravzaprav sem ga, ker sem bil v diru navzdol proti slapu Rink, preokoli. Ko sem se končno zaustavil, sem se ozri za živaljo, ki je ravno zapuščala stezo. Toda žival je bila dolga, čeprav precej debela, in plazila se je kot navadno kačo.

(Nadaljevanje sledi)

